

**PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN
UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN
TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN
PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
LOKAKUUN 15 pnä 1920**

Toverit! Tasavaltamme sisä- ja ulkopoliittista tilannetta koskevassa kysymyksessä, jota olette halunneet kuulla selostettavan, minun täytyy luonnollisesti kiinnittää huomiota ennen kaikkea Puolan sotaan ja sen syihin. Tärkein, mikä viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana on määrännyt tasavaltamme ulko- ja sisäpoliittisen tilanteen, on juuri tämä sota. Ja nimenomaan nyt, jolloin välirauha Puolan kanssa on juuri allekirjoitettu, nimenomaan nyt voidaan ja pitää luoda yleissilmäys sotaan ja sen merkitykseen, yrittää eritellä opetuksia, joita meille kaikille on antanut juuri päättynyt sota — eikä vielä tiedetä, onko se todella päättynyt lopullisesti. Siksi haluan ennen kaikkea palauttaa mieleenne, että puolalaiset aloittivat hyökkäyksensä kuluvan vuoden huhtikuun 26 pnä. Neuvostotasavalta ehdotti seuraavaa: tarjosimme juhlallisesti ja virallisesti puolalaisille, Puolan tilanherroille ja Puolan porvareille rauhaa ehdoilla, jotka olivat heille edullisempia kuin ne, jotka he saivat meiltä nyt niistä suurista tappioista huolimatta, joita joukkomme kärsivät Varsovan edustalla, ja niistä vieläkin suuremmista tappioista huolimatta, joita ne kärsivät Varsovasta perääntyessään. Kun puolalaisten rintama oli tämän vuoden huhtikuun lopulla 50—150 virstaa idempänä kuin se linja, jonka he ovat nyt katsoneet välirauhan linjaksi, ja vaikka tuo linja oli silloin ilmeisen epäoikeudenmukainen, tarjosimme heille Yleisvenäläisen

Toimeenpanevan Keskuskomitean nimessä virallisesti rauhaa, sillä kuten te kaikki tietenkin tiedätte ja muistatte, Neuvostovallan päätehtäviä oli silloin turvata rauhanomaiseen rakennustyöhön siirtyminen. Meillä ei ollut mitään syytä pyrkiä ratkaisemaan meidän ja Puolan valtion välisiä kiistakysymyksiä sodan avulla. Tiesimme hyvin, että Puolan valtio oli silloin ja on nytkin tilanherrain ja kapitalistien valtio, että se on täydellisesti riippuvainen Ententen, Sopimusmaiden, erittäinkin Ranskan kapitalisteista. Huolimatta siitä, että Puolan vaikutusvallan alaisena oli silloin ei vain Liettua, vaan myös Valko-Venäjä Itä-Galitsiasta puhumattakaan, katsoimme velvollisuudeksemme tehdä kaiken voitavamme sodan välttämiseksi, että Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisto olisivat saaneet mahdollisuuden levähtää edes vähän imperialistisen sodan ja kansalais sodan jälkeen ja ryhtyä vihdoinkin kaikkiin voimin rauhanomaiseen työhön. Mutta kävi niin kuin oli käynyt jo monesti: rehellinen ja avomielinen ilmoituksemme, että tarjoamme puolalaisille rauhaa sen linjan perusteella, jolla he olivat, katsottiin heikkouden merkiksi. Minkään maan porvarilliset diplomaatit eivät olleet tottuneet sellaisiin avomielisiin ilmoituksiin, ja valmiutemme suostua rauhaan meille niin epäedullisen linjan perusteella käsitettiin ja tulkittiin sen todistukseksi, että olemme äärettömän heikkoja. Ranskan kapitalistien onnistui yllyttää Puolan kapitalistit sotaan. Te muistatte, kuinka me lyhyen väliajan jälkeen, puolalaisten tehtyä hyökkäyksen, vastasimme vastahyökkäyksellä ja pääsimme melkein Varsovaan saakka, minkä jälkeen joukkomme kärsivät raskaan tappion, joka heitti ne takaisin.

Toista kuukautta ja koko loppuajan joukkomme perääntyivät ja kärsivät tappioita, sillä se ennen kuulumaton marssi, jonka ne tekivät Polotskista Varsovaan, oli uuvuttanut ja näännyttänyt ne äärimmilleen. Mutta, toistan, tuosta vaikeasta tilanteesta huolimatta rauhansopimus allekirjoitettiin ehdoilla, jotka eivät ole Puolalle niin edullisia kuin silloiset ehdot. Silloinen raja kulki 50 virstaa idempänä, nyt se kulkee 50 virstaa lännempänä. Näin muodoin huolimatta siitä, että solmimme rauhan hetkellä, joka oli edullinen vain viholliselle ja jolloin meidän joukkomme perääntyivät ja Wrangel voimisti rynnistystään, solmimme rauhan edullisemmilla ehdoilla. Tämä todistaa teille vielä kerran, että

kun Neuvostovalta tarjoaa rauhaa, niin sen sanoihin ja ilmoituksiin pitää ehdottomasti suhtautua vakavasti, muussa tapauksessa käy niin, että tarjoamme rauhaa huomommilla ehdoilla, mutta saamme sen paremmilla ehdoilla. Tätä opetusta Puolan tilanherrat ja kapitalistit eivät tietenkään unohda, he käsittävät menneensä liian pitkälle, nyt he saivat rauhan teossa pienemmän alueen kuin aikaisemmin tarjottiin. Eikä tämä ole vasta ensimmäinen opetus. Te kaikki luultavasti muistatte, että keväällä 1919 Moskovassa kävi Amerikan hallituksen edustaja, joka hallituksensa nimessä ehdotti välirauhaa meidän ja kaikkien silloisten valkokaartilaisylipäällikköjen: Koltshakin, Denikinin y.m. välillä, rauhaa, joka olisi ollut meille hyvin epäedullinen. Kun hän matkusti takaisin ja kertoi tämän rauhan ehdoista, niin meidän ehtomme katsottiin epäedullisiksi, ja sota jatkui. Tämän sodan tulokset tunnette. Siis Neuvostovalta ei todista nyt ensi kertaa, että se on paljon voimakkaampi kuin miltä näyttää, että nooteissamme ei ole sitä kerskuntaa ja uhkailua, joka on ominaista kaikille porvarillisille hallituksille, ja että kun ei suostuta rauhaan Neuvosto-Venäjän kanssa, niin se tietää, että tuo rauha on tehtävä jonkin ajan kuluttua huomommilla ehdoilla. Tällaiset asiat eivät kansainvälisessä politiikassa unohdu, ja todistamalla Puolan paaneille, että he saivat nyt huomomman rauhan kuin oli se, jota me tarjosimme, opetamme Puolan kansanjoukkoja, Puolan talonpoikia ja työläisiä harkitsemaan ja vertailemaan heidän hallituksensa ja meidän hallituksemme ilmoituksia.

Luultavasti monet teistä ovat nähneet lehdissä Amerikan hallituksen nootin, jossa tuo hallitus ilmoittaa: „Emme halua olla tekemisissä Neuvostovaltan kanssa, sillä se ei täytä sitoumuksiaan”. Me emme tuota ihmettele, sillä olemme kuulleet samaa jo monta vuotta, mutta tuloksena on vain se, että kaikki heidän Neuvosto-Venäjää vastaan tekemänsä maahankarkausyritykset epäonnistuvat. Puolan lehdet, jotka miltei kaikki ovat tilanherrojen ja kapitalistien lahjomia — heillä sitä sanotaan painovapaudeksi —, sanovat, ettei Neuvostovaltaan voida luottaa, että se on väkivallantekijäin ja petkuttajain valtaa. Kaikki Puolan lehdet kirjoittavat niin, mutta Puolan työläiset ja talonpojat tarkastavat sanat tekojen perusteella, ja teot ovat osoittaneet, että kun tarjosimme rauhaa ensi kerran,

jo siten todistimme rauhantahtomme, ja todistimme sen myös solmiessamme rauhan lokakuussa. Sellaisia todisteita ette löydä yhdenkään porvarillisen hallituksen historiasta, eikä tämä tosiasia voi olla jättämättä jälkiä Puolan työläisten ja talonpoikien mieliin. Neuvostovalta allekirjoitti rauhan silloin, kun se oli sille epäedullista. Vain tällä tavalla voimme opettaa olemaan valehtelematta niiden valtakuntien hallitukset, jotka ovat tilanherrojen ja kapitalistien vallassa, horjuttaa työläisten ja talonpoikain luottamusta noihin hallituksiin. Ennen kaikkea täytyy ajatella tätä. Venäjän Neuvostovaltaa ympäröi lukematon määrä vihollisia, mutta nuo viholliset ovat kuitenkin voimattomia. Ajatelkaapa koko Puolan sodan kulkua ja lopputulosta. Tiedämme nyt, että Puolan takana olivat Ranskan kapitalistit, että he antoivat Puolalle rahaa, varusteita, vaate- tusta, ammuksia, lähettivät ranskalaisia upseereja. Aivan hiljattain saimme tietoja mustaihoisten joukkojen, t.s. ranskalaisten siirtomaajoukkojen, ilmaantumisesta Puolan rintamalle. Siis sotaa kävi Ranska ja sitä auttoivat Englanti ja Amerikka. Samaan aikaan Ranska tunnusti Venäjän lailliseksi hallitukseksi Wrangelin, siis Ranska tuki myös Wrangelia, antoi hänelle varoja armeijan aseistamista ja ylläpitoa varten. Myös Englanti ja Amerikka antavat varoja Wrangelin armeijalle. Meitä vastassa oli siis kolme liittolaista: Ranska, jota tukivat kaikki maailman rikkaat maat, Puola ja Wrangel,— ja me suoriuduimme tuosta sodasta ja solmimme edullisen rauhan. Siis me voitimme. Katsahtaessaan karttaan jokainen näkee, että me voitimme, että lopetettuamme sodan meillä on enemmän maata kuin ennen sodan alkamista. Mutta onko tuo vihollinen meitä heikompi, ovatko sen sotavoimat heikommat kuin meidän, onko sillä vähemmän ihmisiä, varantoja sodankäyntiin, ammuksia? Sillä on kaikkea enemmän. Tuo vihollinen on meitä voimakkaampi, mutta siitä huolimatta se on lyöty. Juuri tätä on mietiskeltävä, jotta voidaan ymmärtää, missä asemassa Neuvosto-Venäjä on maailman kaikkiin muihin valtioihin verrattuna.

Kun bolshevikit aloittivat vallankumouksen, he sanoivat, että me voimme ja meidän täytyy se aloittaa; mutta silti emme unohtaneet, että se voidaan lopettaa menestyksellisesti ja viedä ehdottoman voittoisaan päätökseen ehdolla, ettei rajoituta vain yksinomaan Venäjään, vaan voitetaan

kansainvälinen pääoma liitossa monien maiden kanssa. Venäjän pääoma on sidottu kansainväliseen pääomaan. Ja kun vastustajamme sanovat meille: vaikka voittaisittekin Venäjällä, niin sittenkin epäonnistutte, sillä muut kapitalistiset maat musertavat teidät, niin vastauksena meillä on nyt hyvin tärkeä kokemus — Puolan sodan kokemus, joka osoittaa, kuinka todella kävi. Todellakin, minkä vuoksi kävi niin, että Ranska, Puola ja Wrangel, jotka olivat meitä voimakkaampia, täynnä vihaa bolshevismia kohtaan ja päättäväisyyttä kukistaa Neuvostovalta, voitettiin puolen vuoden kuluessa — tai vieläkin lyhyemmässä ajassa, kun hyökkäyksen alkamisajaksi katsotaan huhtikuu — ja että sota päättyy meidän eduksemme? Kuinka saattoi käydä niin, että imperialistisen sodan ja kansalaissodan näännyttämä, vihollisten ympäröimä, kaikista vaatetus- ja varustelähteistä eristetty Neuvosto-Venäjä osoittautui voittajaksi? Tätä pitää mietiskellä, sillä kun harkitsemme tätä kysymystä, alamme ymmärtää ei vain Venäjän, vaan myös kansainvälisen vallankumouksen mekaniikkaa. Tämä on vahvistuksena sille, että Venäjän vallankumous on vain kansainvälisen vallankumouksen ketjun eräs rengas ja että asiamme on lujalla pohjalla ja voittamaton, sillä vallankumous laajenee koko maailmassa ja taloudelliset olot muodostuvat sellaisiksi, että ne päivä päivältä heikentävät vihollisiamme, mutta voimistavat meitä, ja Puolan sota on nyt osoittanut teille vielä kerran, ettei tämä ole liioittelua, kerskailua eikä intoilua. Meitä vastaan soti kolme liittolaista. Luulisi, ettei näiden kolmen liittolaisen yhteenliittyminen ole vaikeaa, mutta osoittautui, että kolme Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin sodan suuren kokemuksen opettamaa liittolaista eivät voineet yhdistyä meitä vastaan, ne torailivat keskenään joka askeleella, ja se on juuri päättyneen Puolan sodan historiassa erikoisen opettavaista. Sotaretkemme Varsovaan, tämä Punaisen Armeijan marssi, kun väsyneet, näänntyneet, huonosti vaatetetut sotilaat ku'kivat yli 600 virtan matkan lyöden herkeämättä puolalaisia joukkoja, jotka olivat hyvin koulutettuja ja joilla oli satoja mitä parhaimpia neuvonantajia, joina toimi ranskalaisia upseereja, — tämä sotaretki paljasti meille kaikkien vihollistemme keskinäiset suhteet. Kun Punaisen Armeijan joukot saapuivat Puolan rajalle, saimme 12. heinäkuuta sähkeen Englannin ulkoministeriltä Curzonilta, joka Kansainliiton, surullisen

kuuluisan Kansainliiton nimessä, liiton, joka muka yhdistää Englantia, Ranskaa, Amerikkaa, Italiaa, Japania, valtioita, joilla on sotavoimaa, erittäin suuret voimat, sekä koko maailman sotalaivasto ja joiden sotilaallinen vastustaminen näyttää aivan mahdottomalta ja järjettömältä,— tuon Kansainliiton nimessä kehottaa meitä lopettamaan sodan ja alkamaan puolalaisten kanssa neuvottelut Lontoossa. Tämän sähkeen mukaan rajalinjana olisi pitänyt olla linjan, joka kulkee Grodnon, Belostokin ja Brest-Litovskin seutujen kautta sekä Itä-Galitsiassa San-jokea myöten. Vastasimme tuohon ehdotukseen, ettemme tunnusta mitään Kansainliittoa, sillä olemme nähneet tuon Kansainliiton heikkouden, sitä eivät tottele sen omat jäsenetkään. Ranskan hallitus katsoi vastauksemme röyhkeäksi, ja olisi luullut, että Kansainliitto esiintyy meitä vastaan. Mutta kuinka kävi? Tämä ensimmäinen julistuksemme aiheutti hajaannusta Kansainliitossa, ja Englanti ja Ranska nousivat toisiaan vastaan.

Englannin sotaministeri Churchill on jo monta vuotta käyttänyt kaikkia keinoja, sekä laillisia että varsinkin laittomia, Englannin lakien kannalta laittomia, keinoja auttaakseen kaikkia valkokaartilaisia Venäjää vastaan, varustaakseen näitä sotatarvikkeilla. Hän on Neuvosto-Venäjän suurin vihaaja, mutta siitä huolimatta Englannilla syntyi erimielisyyttä Ranskan kanssa heti, kun olimme esittäneet julistuksemme, sillä Ranska tarvitsee valkokaartilais-Venäjän voimia suojelemaan sitä Saksaa vastaan, kun taas Englanti ei tarvitse mitään suojelusta, Englanti on merivaltio, se ei pelkää mitään hyökkäystä, koska sillä on mitä voimakkein laivasto. Näin muodoin heti ensi askeleella osoittautui, että Kansainliitto, joka oli esittänyt Venäjälle sellaisia ennen kuulumattomia uhkauksia, on voimaton. Joka askeleella käy ilmi, että Kansainliiton jäsenmaiden edut ovat ristiriidassa keskenään. Ranska toivoo Englannin tappiota ja päinvastoin. Ja kun tov. Kamenev kävi neuvotteluja Englannin hallituksen kanssa Lontoossa ja sanoi Englannin pääministerille: „Olettakaamme, että te todella teette sen, mistä puhutte, mutta entä Ranska?“, niin Englannin pääministerin täytyi vastata, että Ranska kulkee omaa tietään, „me emme voi kulkea samoja teitä kuin Ranska“. Osoittautui, ettei Kansainliittoa ole olemassa, että kapitalististen valtakuntien liitto on pelkkää petosta ja että todel-

lisuudessa se on saalistajain liitto, joista jokainen pyrkii kahmaisemaan jotain toiselta. Ja nyt, kun me Riiaassa rauhan solmimisen aikana näimme, mikä erotti Puolaa, Englantia, Ranskaa ja Wrangelia, miksi ne eivät voineet yhdistyä, saimme tietää, että niiden etupyrimykset olivat erilaisia, sillä Englanti haluaa pitää vaikutusvallassaan uudet pikkuvaltiot — Suomen, Eestin, Latvian ja Liettuan eikä sitä liikuta vähääkään, vaan sille on jopa epäedullistakin tsaristisen tai valkokaartilaisen tai vaikkapa porvarillisenkin Venäjän palauttaminen. Ja siksi Englanti toimii Ranskan-vastaisesti eikä voi yhdistyä Puolan ja Wrangelin kanssa. Ranska taas huolehtii puolalaisten sotamiesten tapattamisesta viimeistä miestä myöten omia etujaan silmälläpitäen, saadakseensa velkansa takaisin. Se luulee, että maksamme sille sen 20 miljardin lainan, jonka entinen tsaari otti ja jonka Kerenskin hallitus tunnusti, mutta nyt on jokaiselle järkevälle ihmiselle selvää, että Ranskan kapitalistit eivät näe milloinkaan noita rahoja enempää kuin omia korviaankaan, ja Ranskan kapitalistit ymmärtävät, ettei ranskalaisia työläisiä ja talonpoikia voida lähettää sotaan, puolalaisia sitä vastoin — kuinka paljon hyvänsä, tuhoutu- koot puolalaiset sotamiehet, jotta Ranskan kapitalistit saisivat takaisin miljardinsa. Mutta myös puolalaiset työläiset näkevät, että ranskalaiset, englantilaiset y.m. upseerit käyttäytyvät Puolassa kuin valloitetussa maassa, ja siksi näimmekin Riiaassa neuvottelujen aikana, että Puolan työläisten ja talonpoikain puolue — ehdottomasti patrioottinen, bolshevismia kohtaan ehdottomasti vihamielinen, meidän oikeistomentshevikkien ja eserrien puolueen kaltainen puolue — kannatti rauhaa ja vastusti Puolan tilanherrojen ja kapitalistien hallitusta, jotka viimeiseen hetkeen saakka yrittivät ajaa rauhan karille, yrittävät tehdä sen vielä nytkin ja tulevat vielä kauan yrittämään, mistä puhun tuonnempana, kun siirryn tarkastelemaan kysymystä, onko juuri solmimamme välirauha kestävä.

Kolmas liittolainen, Wrangel, jonka taistelun tarkoituksena oli koko Venäjän palauttaminen tilanherroille ja kapitalisteille, katsoo myös Puolan Venäjään kuuluvaksi. Kaikki Venäjän tsaarit, Venäjän tilanherrat ja kapitalistit ovat tottuneet pitämään Puolaa saaliinaan, he eivät ole unohtaneet sitä, että Puolaa kuristamassa olivat tsaarin johdolla jo venäläiset maaorjatalonpojat, kun näitä lähe-

tettiin sotaan, ja siis jos Wrangel voittaisi, niin hänen voittonsa tarkoitusperänä olisi palauttaa kaikki va'ta ti'anherruille niin Venäjällä kuin Puolassakin. Mutta kävi niin, että kun kolme liittolaista oli lähdössä meitä vastaan, ne heti ensi töikseen riitaantuivat keskenään. Ja sitä, mitä haluaa Ranska, ei halua Puolan talonpoika eikä Puolan työtäinen, ja mitä haluaa Wrangel, sitä ei halua edes ainoakaan Puolan tilanherra. Ja kun käsiimme joutuu nyt Wrangelin radiosanomia tai Pariisista lähetettyjä Ranskan hallituksen radiotiedotuksia, näemme niistä Wrangelin ja Ranskan olevan raivoissaan, sillä ne käsittävät, mitä Puolan kanssa juuri solmimamme rauha tietää, vaikka ne väkuuttelevatkin, ettei se ole rauha eikä Puola voi allekirjoittaa sitä. Me taas odotamme ja katsomme,— toistaiseksi rauha on allekirjoitettu. Mutta ei Wrangel eikä myöskään Ranska ymmärrä, mistä tässä on kysymys. Ne eivät voi käsittää sellaista ihmettä, että hävitetty Neuvosto-Venäjä voittaa sivistysvaltioita, jotka ovat sitä voimakkaampia. Ne eivät käsitä, että noiden voittojen voima on kommunistien perusopissa, joka sanoo, että omistus erottaa, mutta työ yhdistää. Yksityisomistus on ryöväystä, ja yksityisomistukseen perustuva valtio on saaliin jakamisesta sotivien saalisrajojen valtio. Ehtimättä vielä lopettaa tätä sotaa ne alkavat jo tapella keskenään. Vuosi sitten meitä uhkasi 14 valtiota. Mutta noiden 14 valtion liitto hajosi heti. Entä miksi se hajosi? Siksi, että noiden valtioiden välinen sopimus oli vain paperisopimus eikä yksikään niistä lähtenyt sotaan. Ja kun sota sitten alkoi ja Ranska, Puola ja Wrangel liittoutuivat keskenään, niin niidenkin liitto hajosi, siksi että ne kamppivat toisiaan. Ne alkoivat jakaa karhun taljaa, vaikka eivät olleet vielä kaataneet karhuakaan eivätkä ne kaadakaan sitä. Ja kuitenkin ne jo riitelevät tästä karhusta.

Maailmanpolitiikan kokemus on osoittanut, että Neuvosto-Venäjää vastaan tehty liitto on ehdottomasti tuomittu epäonnistumaan, sillä se on imperialistinen liitto, saalisrajojen liitto, jotka eivät ole yhteenliittyneitä, eikä niillä ole todellista, pysyvää intressiä, joka niitä yhdistäisi. Niillä ei ole sitä, mikä yhdistää työväenluokan, niillä ei ole sitä intressiä, ja se tuli vielä kerran esiin Puolan sodan aikana. Kun Punainen Armeijamme mursi puolalaisten vastarinnan, kun se valtasi Belostokin ja Brest-Litovskin ja saapui

Puolan rajalle, niin koko kansainvälinen politiikka päättyi jo siihen, sillä se nojaa Versailles'in sopimukseen, ja Versailles'in sopimus on saalistajien ja rosvojen sopimus. Kun meidät pakotettiin allekirjoittamaan Brestin rauha, jonka ikeessä olimme niin kauan, silloin kaikkialla maailmassa huudettiin, että se on ryövärien rauha. Kun Saksa voitettiin, niin Kansainliitto taistellen Saksaa vastaan huusi, että tuo sota oli vapausotaa, demokraattista sota. Saksa pakotettiin allekirjoittamaan rauha, mutta se oli koronkiskurien, kuristajien, teurastajien rauha, sillä he ryövärsivät ja pirstoivat Saksan ja Itävallan. He riistivät näiltä kaikki elämänvälineet, jättivät lapset nälkään ja nälkäkuoleman uhreiksi. Se oli ennen näkemätön ryöstörauha. Mikä siis on Versailles'in rauha? Se on ennen kuulumaton ryöstörauha, joka saattaa orjan asemaan kymmeniä miljoonia ihmisiä, m.m. kaikkein sivistyneimpiäkin. Se ei ole rauha, vaan ryövärit ovat sanelleet siinä puukko kädessä ehtonsa turvattomalle uhrilleen. Saksalta nämä sen vastustajat ovat ottaneet Versailles'in sopimuksen nojalla pois kaikki siirtomaat. Turkki, Persia ja Kiina on orjuutettu. On muodostunut sellainen tilanne, että $\frac{7}{10}$ maailman väestöstä on orjuutettu. Nuo orjat elävät hajallaan ympäri maailmaa ja ne on jätetty harvalukuisten maiden: Englannin, Ranskan ja Japanin raadeltaviksi. Juuri tämän vuoksi koko tuo Versailles'in rauhaan nojautuva kansainvälinen järjestelmä, järjestys, on pystytetty tulivuorelle, sillä se $\frac{7}{10}$ maailman väestöstä, joka on orjuutettu, odottaa kärsimättömänä vain sitä, että ilmaantuisi joku, joka aloittaisi taistelun, jotta kaikki nuo valtiot alkaisivat huojua. Ranska toivoo saavansa takaisin vanhat velat, mutta se itse on velassa Amerikalle, eikä sillä ole millä maksaa Amerikalle velkojaan, koska sillä ei ole mitään ja yksityisomistus taas on heillä pyhää. Mutta mitä on tuo pyhä yksityisomistus? Sitä, että tsaarit ja kapitalistit lainaavat rahaa ja työläisten ja talonpoikain pitää maksaa nuo velat. He ovat vararikon paritaalla. He eivät pääse veloistaan. Ja juuri tuolloin Punainen Armeija murtautui Puolan rajan läpi ja eteni Saksan rajalle. Tämä tapahtui silloin, kun Saksassa kaikki, jopa mustasotniaiset ja monarkistitkin, sanoivat bolshevikkien pelastavan heidät, kun he näkivät, että Versailles'in rauha rakoilee kaikista liitoksistaan ja että on olemassa Punainen Armeija, joka oli julistanut sodan kaikille kapitalisteille. Ja

miten kävi? Osoittautui, että Versailles'in rauha pysyy pysyvässä Puolan turvin. Tosin meillä ei riittänyt voimia viedä sotaa päätökseen. Mutta tulee muistaa, että työläisillämme ja talonpojillamme ei ollut jalkineita eikä vaatteita, ja siitä huolimatta he marssivat eteenpäin ja voittivat sellaisia vaikeuksia ja taistelivat sellaisissa oloissa, jollaisissa ei ole joutunut taistelemaan yksikään muu armeija koko maailmassa. Voimamme eivät riittäneet, emme voineet valloittaa Varsovaa, lyödä lopullisesti Puolan tilanherroja, valkokaartilaisia ja kapitalisteja, mutta armeijamme näytti koko maailmalle, ettei Versailles'in sopimus ole sellainen voima kuin miksi se kuvaillaan, että satojen miljoonien ihmisten täytyy nyt vuosikymmeniä maksaa ja pakottaa lapsensa ja lapsenlapsensakin maksamaan lainoja takaisin ranskalaisen, englantilaisten ja muiden imperialistien rikastuttamiseksi. Punainen Armeija näytti, ettei Versailles'in sopimus ole niinkään luja. Versailles'in sopimuksen teon jälkeen armeijamme näytti, että hävitetty Neuvostomaa oli kesällä 1920 tämän Punaisen Armeijan ansiosta hyvin lähellä täydellistä voittoa. Koko maailma näki, että on olemassa voima, jota Versailles'in sopimus ei pelota, ja etteivät mitkään Versailles'in sopimukset voi murtaa työläisten ja talonpoikien voimia, jos he osaavat suoriutua tilanherroista ja kapitalisteista.

Siis itse hyökkäys Versailles'in rauhaa vastaan, hyökkäys kaikkien maiden kapitalisteja ja tilanherroja vastaan ja kuristuspolitiikkaa vastaan, jota he harjoittavat muiden suhteen, ei ole mennyt hukkaan. Sen näkivät ja sitä ovat mietiskelleet miljoonat työläiset ja talonpojat kaikissa maissa ja nyt he näkevät Neuvostotasavallassa pelastajansa. He sanovat: Punainen Armeija näytti, että se vastaa iskuihin, mutta sillä ei riittänyt voimia saavuttaa voittoa rauhanomaisen rakennustyönsä ensimmäisenä vuotena, voidaanpa sanoa, ensimmäisenä kuukautena. Mutta tämän rauhanomaisen rakennustyön ensimmäisen kuukauden jälkeen seuraa vuosia, ja jokaisen sellaisen vuoden kuluttua se tulee olemaan 10 kertaa voimakkaampi. Versailles'in rauhaa luultiin kaikkivoipain imperialistien rauhaksi, mutta vuoden 1920 kesän jälkeen vakuutauduttiin, että he ovat heikompia kuin jopa heikonkin maan työläiset ja talonpojat, jos nämä osaavat yhdistää voimansa ja antaa kapitalisteille vastaiskun. Eikä Neuvosto-Venäjä esiintynyt

kesällä 1920 yksinomaan puolalaisten valkokaartilaisten väkivaltaa ja rynnistystä vastaan puolustautuvana voimana, vaan tosiasiallisesti se esiintyi maailmanvoimana, joka kykenee murskaamaan Versailles'in sopimuksen ja vapauttamaan satoja miljoonia ihmisiä maailman useimmissa maissa. Sellainen on Punaisen Armeijan viimekesäisen sotaretken merkitys. Juuri sen vuoksi Englannissa tapahtui tämän sodan aikana sellaista, mikä tietää käännettä Englannin koko politiikassa. Kun kieltäydyimme pysäyttämästä joukkojamme, Englanti uhkasi: „Lähetämme laivastomme Pietaria vastaan”. Annettiin käsky hyökätä Pietaria vastaan. Niin ilmoitti Englannin pääministeri tov. Kameneville ja niin tiedotettiin kaikille maille. Mutta seuraavana päivänä tuon sähkeen lähettämisen jälkeen Englannissa järjestettiin kaikkialla joukkokokouksia ja aivan kuin maan alta ilmaantui „Toimintakomiteoita”. Työläiset liittyivät yhteen. Kaikkien englantilaisten menshevikkien, jotka ovat vieläkin halpamaisempia kuin venäläiset menshevikit ja vieläkin nöyrempiä kapitalisteja kohtaan, heidänkin täytyi liittyä yhteen, sillä sitä vaativat työläiset, ja Englannin työläiset sanoivat: „Me estämme sodan Venäjää vastaan!” Kaikkialla Englannissa muodostettiin „Toimintakomiteoita”, ja niin estettiin Englannin imperiaalistien sota, ja taaskin osoittautui, että kaikkien maiden imperialisteja vastaan käymässä sodassa Neuvosto-Venäjällä on liittolaisia kaikissa maissa. Kun bolshevikit sanoivat: „Me emme ole yksin noustessamme Venäjän tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, sillä meillä on jokaisessa maassa liittolainen, tänä liittolaisena on työläinen ja työtätekevä, heitä on useimmissa maissa”, niin siitä tehtiin pilkkaa ja sanottiin: „Missä he ovat näyttäneet voimansa, nuo työtätekevät?” Niin, Länsi-Euroopassa, jossa kapitalistit ovat paljon voimakkaampia ja jossa he elävät ryöstettyjen siirtomaiden satamiljoonaisten väestöjoukkojen kustannuksella, siellä on tietysti paljon vaikeampi nousta, siellä työväenvallankumous kasvaa verrattomasti hitaammin. Mutta se kasvaa. Ja kuitenkin, kun Englanti uhkasi heinäkuussa 1920 Venäjää sodalla, Englannin työläiset estivät tuon sodan. Englantilaiset menshevikit kulkivat englantilaisten bolshevikkien mukana. Heidän täytyi kulkea englantilaisten bolshevikkien mukana ja sanoa vastoin perustuslakia, vastoin lakia: „Me estämme sodan. Jos te

huomenna julistatte sodan, niin me julistamme lakon emmekä anna teille emmekä liioin Ranskallekaan hiiltä". Englannin työläiset julistivat, että he haluavat tehdä kansainvälistä politiikkaa, ja he tekevät sitä samalla tavalla kuin bolshevikit Venäjällä eivätkä niin kuin kapitalistit muissa maissa.

Tämä näytteeksi siitä, mitä Puolan sota toi esiin. Juuri siksi osoitautuimme puolen vuoden kuluttua voittajiksi. Hävitetty, heikko, takapajuinen Neuvosto-Venäjä voittaa verrattomasti mahtavamman valtioiden liiton juuri siksi, että nuo valtiot ovat sisäisesti voimattomia, että työläiset ja talonpojat ovat niitä vastaan, ja tämä ilmenee jokaisessa kriisissä. Se ilmenee siksi, että ne ovat saalistajia, jotka karkaavat toistensa kimppuun eivätkä voi viime kädessä, loppujen lopuksi yhdistyä meitä vastaan siksi, että omistus erottaa ihmisiä toisistaan ja tekee heistä petoja, kun taas työ yhdistää. Eikä työ ole yhdistänyt vain Venäjän työläisiä ja talonpoikia, vaan se on yhdistänyt heidät myös kaikkien maiden työläisten ja talonpoikien kanssa, joten kaikissa maissa nähdään nyt, että Neuvosto-Venäjä on voima, joka murtaa Versailles'in rauhan. Kun Neuvosto-Venäjä lujittuu, Versailles'in sopimus luhistuu, niin kuin se oli vähällä luhistua heinäkuussa 1920 Punaisen Armeijan ensimmäisestä iskusta. Juuri siksi tämä Puolan sota päättyi tavalla, jota yksikään imperialistinen valtio ei ollut odottanut. Ja tämä opetus on meille mitä suurin opetus, joka näyttää havainnollisesti, kaikkien maailmanpolitiikkaan osallistuvien valtioiden menettelyn perusteella, että asiamme on lujalla perustalla, että ryhdyttäköönkö Venäjää vastaan millaisiin hyökkäysyrityksiin ja sotatoimiin tahansa, ja sellaisia yrityksiä tehdään luultavasti vielä monia, me olemme kokemuksen karkaisemia ja tiedämme käytännöllisen kokemuksen perusteella, että kaikki nuo yritykset menevät myttyyn. Ja vihollistemme jokaisen yrityksen jälkeen tulemme olemaan voimakkaampia kuin ennen niitä.

En puhu nyt enempää kansainvälisestä politiikasta, joka Versailles'in rauhan kanssa yhteentörmättyään todisti voimamme, vaan siirryn nyt tarkastelemaan läheisimpiä, käytännöllisiä tehtäviä ja Versailles'in sopimuksen seurausena muodostunutta tilannetta. En ryhdy puhumaan siitä, mikä merkitys on Moskovassa heinäkuussa kokoontu-

neella Kommunistisen Internationalen toisella edustajakokouksella, koko maailman kommunistien edustajakokouksella, ja sittemmin Bakussa pidetyllä Idän kansojen edustajakokouksella⁵². Ne olivat kansainvälisiä edustajakokouksia, jotka liittivät kommunistit yhteen ja osoittivat, että kaikissa sivistysmaissa ja kaikissa Idän takapajuisissa maissa bolshevismiin lippu, bolshevismiin ohjelma, bolshevikkien menettelytapa on kaikkien sivistysmaiden työläisten ja kaikkien takapajuisten siirtomaiden talonpoikien pelastuksen lippu, taistelulippu ja että todellisuudessa näiden kolmen vuoden aikana Neuvosto-Venäjä ei ole ainoastaan lyönyt takaisin niitä, jotka ovat rynnänneet sitä kuristamaan, vaan myös voittanut puolelleen koko maailman työtätekevien myötätunnon, että emme ole vain lyöneet hajalle vihollisiamme, vaan olemme myös saaneet ja saamme itsellemme uusia liittolaisia joka päivä, joka tunti. Kommunistien Moskovon edustajakokouksen ja Idän kansojen kommunistiedustajain Bakun kokouksen aikaansaannoksia ei voida arvioida heti, sitä ei voida tarkastaa välittömästi, mutta tämä on sellainen aikaansaannos, jolla on suurempi merkitys kuin muilla sotilaallisilla voitoilla, sillä se osoittaa, että bolshevikkien kokemus, heidän toimintansa, ohjelmansa, kutsunsa käydä vallankumoustaistelua kapitalisteja ja imperialisteja vastaan ovat saaneet tunnustuksen koko maailmassa, ja kaikkien maiden työläiset ja talonpojat tulevat vielä monia kuukausia käsittelemään ja mietiskelemään sitä, mitä Moskovassa saatiin aikaan heinäkuussa ja Bakussa syyskuussa. Tämä on sellainen voima, mikä jokaisen selkkauksen, jokaisen kriisin aikana toimii Neuvosto-Venäjän hyväksi, kuten olemme jo usein nähneet, tämä on se perusopetus, joka johtuu Puolan sodasta maailmassa vallitsevien voimasuhteiden kannalta katsoen.

Siirtyessämme tarkastelemaan, mitä meillä nykyisin tapahtuu, täytyy sanoa, että tärkein voima, joka vielä on meitä vastassa, on Wrangel. Ranska, Puola ja Wrangel hyökkäsivät meitä vastaan yhdessä. Kun meidän oli pidettävä joukkomme sotatilanteen vuoksi kokonaan Länsirintamalla, Wrangel kokosi voimiaan ja Ranskan ja Englannin laivastot auttoivat häntä. Kun Wrangel läheni Kubania, hän pani siellä toivonsa kulakkikasakkaan. Kuka auttoi silloin Wrangelia, kuka antoi hänelle polttoainetta ja sotalaivaston, että hän pysyisi Donbassilla? Englannin ja Ame-

rikan laivastot. Mutta tiedämme, että mairinnousu epäonnistui, sillä vaikka Kubanin kasakalla onkin runsaasti viljaa, hän näki kuitenkin varsin hyvin, mitä tietävät nuo Perustavan kokouksen, kansanvallan y.m. hyvyyksien lupailut, joilla eserrät, menshevikit y.m. pettivät tyhmyreitä. Mahdollisesti Kubanin talonpojat uskoivat heitä, kun he puhuivat kauniisti, mutta lopuksi talonpojat eivät uskoneet sanoihin, vaan tekoihin, he näkivät, että joskin bolshevikit ovat ankaraa väkeä, niin parempi on olla kuitenkin näiden kanssa. Tämän seurauksena Wrangel sai lähdön Kubanilta ja monia satoja ja tuhansia hänen sotaväkeensä kuuluneita miehiä surmattiin. Mutta tästä huolimatta Wrangel kokosi Krimillä yhä enemmän voimia, hänen sotajoukkonsa koostuivat miltei yksinomaan upseereista, näin tehtiin siinä toivossa, että heti ensimmäisen otollisen tilaisuuden sattuessa niiden pohjalla voidaan luoda laaja armeija, jos vain talonpoikaisto yhtyy Wrangeliin.

Wrangelin sotajoukot on aseistettu tykeillä, tankeilla ja lentokoneilla paremmin kuin mitkään muut Venäjällä taistelleet armeijat. Sillä aikaa kun taistelimme puolalaisia vastaan, Wrangel kokosi voimia, ja siksi sanonkin, että Puolan kanssa solmittu rauha ei ole kestävä. Väli-rahansopimuksen mukaan, joka allekirjoitettiin 12 p:nä, aselepo astuu voimaan vasta 18 p:nä, ja tästä aselevosta puolalaiset voivat vielä kieltäytyä 2 päivää ennen. Ranskan koko lehdistö ja kapitalistit yrittävät yllyttää Puolan uuteen sotaan Neuvosto-Venäjää vastaan, Wrangel yrittää kiireesti käyttää hyväkseen kaikkia suhteitaan torpedoidakseen tämän rauhan, sillä hän näkee, että kun Puolan sota päättyy, bolshevikit lähtevät häntä vastaan. Siksi voimme nyt tehdä vain yhden käytännöllisen johtopäätöksen: kaikki voimat Wrangelia vastaan. Kuluvan vuoden huhtikuussa tarjosimme rauhaa meille epäedullisilla ehdoilla, kunhan vain olisimme voineet pelastaa kymmenet tuhannet työläiset ja talonpojat uudelta teurastukselta sodassa. Rajat eivät ole meille niin tärkeitä, olkoon, että menetämme rajoissa — saamme pienemmän maa-alueen, kymmenen tuhannen työläisen ja talonpojan hengen säilyttäminen, rauhanomaisen rakennustyön mahdollisuuden säilyttäminen on meille tärkeämpää kuin pienen maa-alueen säilyttäminen. Juuri siksi

tarjosimme tätä rauhaa ja toistamme nyt, että Wrangel on päävaara, että hänen joukkonsa, jotka ovat tämän ajan kuluessa voimistuneet tavattomasti, käyvät nyt kiivaita taisteluita, ne ovat eräin paikoin ylittäneet Dneprin ja ryhtyneet hyökkäykseen meitä vastaan. Wrangelin rintama on samaa Puolan rintamaa, Wrangel-vastaisen sodan kysymys on Puola-vastaisen sodan kysymys, ja muuttaaksemme Puolan kanssa solmitun välirauhan lopulliseksi rauhaksi meidän on murskattava Wrangel mitä lyhimmissä ajassa. Ellemme sitä tee, emme voi olla varmoja siitä, etteivät Puolan tilanherrat ja kapitalistit yritä Ranskan tilanherrojen ja kapitalistien painostuksesta ja avulla pakottaa meitä vielä kerran sotaan. Juuri tämän vuoksi, käyttäen hyväksi tätä laajaa kokousta, minun täytyy kiinnittää huomiotanne tähän pääkysymykseen ja pyytää teitä käyttämään asemaanne ja vaikutusvoimaanne, vaikuttamaan laajoihin työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin ja tekemään kaiken voitavanne, jotta voisimme ratkaista täydellisesti päiväjärjestyksessä olevan tehtävämme: murskata Wrangelin hinnalla millä hyvänsä ja mitä lyhimmissä ajassa, sillä vain siitä riippuu, saammeko mahdollisuuden ryhtyä rauhanomaiseen rakennustyöhön.

Tiedämme, että hävitetyssä maassa talonpoikaistalous on kokonaan hunningolla, talonpoika tarvitsee teollisuustuotteita eikä paperirahoja, joita sille satelee niin runsaasti, mutta jotta talonpojalle voitaisiin antaa tuotteita: paloöljyä, suolaa, vaatteita y.m., meidän täytyy kunnostaa teollisuus. Olemme pääsemässä sellaiseen tilaan, jolloin voimme sen tehdä. Tiedämme, että nyt meillä on enemmän viljaa kuin viime vuonna, meillä on polttoainetta teollisuudelle, meillä on yli 100 miljoonaa puuta Bakun naftaa, olemme panneet kuntoon Donbassin kaivokset, jotka antavat polttoainetta suuren määrän, ja joskin Wrangelin läheisessä Donbassin eteläosaa meidän täytyy evakuoita sieltä eräitä tuotantolaitoksia, niin siitä huolimatta Donbassin teollisuus voidaan katsoa täydellisesti jälleenrakennetuksi. Polttopuun hankinta sujuu paremmin: kun viime vuonna kuljetimme 7 miljoonaa kuutiota, niin nyt meillä on paljon enemmän. Teollisuutemme alkaa elpyä, Ivanovo-Voznesenskin kuvernementissa, jossa tehtaat seisoivat monta vuotta saattaen alakuloisiksi kaikki työläiset, tehtailla on nyt

polttoainetta ja ne alkavat käydä. Turkestanissa saatujen voittojen ansiosta ne ovat saaneet Turkestanin puuvillaa ja alkavat käydä. Meillä on nyt tuotannollisen työn alalla laaja toimintakenttä, ja meidän täytyy ponnistaa kaikki voimamme voidaksemme kunnostaa teollisuuden, antaa talonpojalle vaatteita, jalkineita ja muita tuotteita pannen siten alun maaseudun viljan ja kaupungin tuotteiden oikealle vaihdolle. Meidän pitää alkaa auttaa maataloutta. Eilen teimme Kansankomissaarien Neuvostossa päätöksen elintarvikeannosten myöntämisestä sen tehtaan työläisille, joka valmistaa ensimmäisen Venäjän oloihin parhaiten sopivan auran, jotta voitaisiin kohottaa maataloutta ja saada se karjan puutteesta huolimatta korkeampitasoiseksi.

Työläiset ja talonpojat työskentelevät yhdessä ilman tilanherroja ja kapitalisteja ja saavuttavat tälläkin alalla menestystä, mutta voidaksemme omistautua täydellisesti tälle asialle meidän on painettava lujasti mieleemme, että Wrangelin rintamalla kaatuu nyt kymmeniä tuhansia työläisiä ja talonpoikia, että vihollinen on aseistettu paremmin kuin me, että siellä, Wrangelin rintamalla, käydään viimeistä ankaraa taistelua, että siellä ratkaistaan kysymys, saako Neuvosto-Venäjä mahdollisuuden lujittua rauhanomaista työtä varten niin, etteivät sitä pelottaisi puolalaiset valkokaartilaiset eivätkä liioin mitkään imperialistien maailmanliittoutumat. Tämä riippuu teistä, toverit! Teidän pitää uhrata kaikki voimanne ja muistaa, että Neuvosto-Venäjällä taistelun kysymyksiä ei ole ratkaissut se, että keskuksesta on tullut käskyjä, vaan se, että työläis- ja talonpoikaisjoukot paikkakunnilla ovat kannattaneet innokkaasti ja kiihkeästi näitä käskyjä. Vain silloin, kun työläiset ja talonpojat näkivät, että he taistelevat Koltshakia, Denikiniä ja Wrangelia vastaan maidensa ja tehtaidensa, omien etujensa puolesta tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, jokainen ryhtyi kaikin tavoin tukemaan ja auttamaan Punaista Armeijaa. Kun puna-armeijalaiset näkivät, että selustassa huolehditaan heistä, Punaisen Armeijan valtasi sellainen innostuksen henki, että se turvasi armeijallemme voiton. Tärkeintä on nyt Wrangelin voittaminen, ja kehotan teitä käyttämään järjestöissänne, tehtaissänne, kylissäänne kaikki mahdollisuudet ja auttamaan vapaaehtoisesti ja

koko Venäjän työläisten ja talonpoikain etujen mukaisesti Wrangel-vastaista rintamaa, ja silloin me todella voitamme niin tällä Wrangelin rintamalla kuin kansainväliselläkin rintamalla. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Julkaistu v. 1920 kirjassa:
„Moskovan työläisten, talonpoikain ja
puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston
täysistunnon pikakirjoituspöytäkirja”.*

Julkaistaan kirjan tekstin mukaan
